

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้บัญญัติรับรองสิทธิเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารไว้อย่างชัดเจน และได้กำหนดเงื่อนไขในการที่รัฐจะจำกัดเสรีภาพดังกล่าวไว้ด้วย ซึ่งมีกฎหมายที่เกี่ยวกับกิจการไปรษณีย์หลายฉบับไปจำกัดสิทธิเหล่านั้นด้วย วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัญหาการจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์ ของประเทศไทย การศึกษานี้เป็นการวิจัยเอกสารโดยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร บทความทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ แล้วนำที่ได้ข้อมูลมาวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพเปรียบเทียบกับต่างประเทศ คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอแนะประเทศไทย

ผลการศึกษาพบว่าการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์นั้น โดยทั่วไปแล้วรัฐจะจำกัดได้ด้วยเหตุผล 2 ประการ คือ 1. เพื่อรักษาความมั่นคงของรัฐ 2. เพื่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน กรณีประเทศไทยพบว่าการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์มีลักษณะเช่นเดียวกับต่างประเทศ แต่กฎหมายไปรษณีย์ประเทศไทยให้อำนาจพนักงานไปรษณีย์ในการตรวจค้น จับกุม หรือหน่วงเหนี่ยวผู้ฝ่าฝืนหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะกระทำความผิดกฎหมายไปรษณีย์ ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จึงเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ใช้จำกัดสิทธิเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์ของประเทศไทย โดยตรากฎหมายขึ้นเป็นการเฉพาะให้มีเนื้อหาครอบคลุมกิจการไปรษณีย์ทั้งหมด กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การเก็บรวบรวม การใช้ การเก็บรักษา จนถึงการทำลายข้อมูลที่ได้จากการจำกัดสิทธิเสรีภาพในการติดต่อสื่อสารทางไปรษณีย์ แทนการแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องทีละฉบับเพราะต้องใช้เวลาานาน และกฎหมายแต่ละฉบับอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกัน และควรยกเลิกมาตรา 78 แห่งพระราชบัญญัติไปรษณีย์ พุทธศักราช 2477 ที่ให้อำนาจพนักงานไปรษณีย์ตรวจค้น จับกุม หรือหน่วงเหนี่ยวผู้ซึ่งกระทำการฝ่าฝืนหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่ากระทำความผิดกฎหมายดังกล่าว เพราะขัดรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

The Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2540 (1997) is explicitly prescribed to recognize the right and liberty in communication and provides the condition for the State to restrict the said liberty. In this regard, there are several laws in connection with postal services to restrict such liberty. This thesis aims to study problems of restriction of right and liberty in postal communication in Thailand. It is documentary research in which the information is gathered from texts, documents, and articles both in Thai and foreign languages. The data is qualitatively analyzed and compared with foreign countries viz.: the United States of America and the Federal Republic of Germany. This also aims to be a case summary of Thailand.

It is found that the State generally restricts the right and liberty in postal communication with two reasons viz.: (1) to maintain the security of the State and (2) to maintain public order or good morals. In Thailand, it is found that the natures of restriction of right and liberty in postal communication are similar to other countries. However, Thailand's Postal Law vests the power for post officers to search, arrest or detain any persons when they violate the postal law or when there are doubtful causes that they are going to commit offence against postal

law. This is inconsistent with the principles regarding the prohibition to arrest, confine or search the individuals without the Courts' orders or warrants according to the Constitution of the Kingdom of Thailand, B.E. 2540 (1997).

This thesis suggests that the Thai law which restricts right and liberty in postal communication be amended by drafting the specific law. The contents of the said law should cover all postal services. The rules and methods of collecting, applying, maintaining and destroying data caused by the restriction of right and liberty in postal communication should be provided. This should be the substitution for the amendment of all related laws one by one because it takes a great deal of time. Each law may contain different details. Moreover, Section 78 of the Postal Act, B.E. 2477 (1934), which vests the power for post officers to search, arrest or detain any persons when they violate the postal law or when there are doubtful grounds that they are going to commit an offence according to the said law, should be repealed since it is inconsistent with the principles in the Constitution.